

סגן משנה תפוחי (יבלונקין), אברהם-יצחק

בן שרה-טובה ודויד-מיכאל, נולד ביום ה' בטבת תר"ע (17.12.1909) בעיר ביאליסטוק, פולין. למד בישיבה ועלה ארצה בשנת 1926. רכש לעצמו את מקצוע הבנאות. מאז עלייתו היה פעיל ב"הגנה" ועבר אימונים בירושלים. בגלל מצבו הכלכלי הקשה היה נודד ממקום למקום, אך תמיד ובכל מקום היה פעיל ב"הגנה" ומדריך מחונן בה. במשך השנים גר בחדרה, בנימינה וחיפה, ושימש במקומות אלה כמדריך נשק ואיתות. במאורעות 1929 עבד בתיקון גשרים ולא אחת חירף את נפשו בעבודתו ובשליחויות ה"הגנה". משנת 1936 חי בירושלים והיה אחראי על השמירה בשכונת מקור ברוך. עבד בשירות הידיעות של ה"הגנה" בהשגת ידיעות מידי המשטרה. בתקופת מאורעות-הדמים תרצ"ו-תרצ"ט התגייס לנוטרות ונמנה עם מגיני מוצא, שהיתה מוקפת ערבים מכל עבריה. כמפקד אימן שם רבים מאנשי המקום בשימוש בנשק ובעזרה-ראשונה. בשנות-חייו האחרונות שימש כמנהל-עבודה ב"סולל-כונה". גר עם משפחתו במוצא-עילית.

בתקופת מלחמת-העצמאות, ביום ט' באדר ב' תש"ח (20.3.1948), כשנערכה התקפה על מוצא-עילית, חש יצחק, שהיה אז אחד ממפקדיה, להגיש עזרה לפצוע, ובאוחזו באלונקה פגע בו כדור-אויב והרגו. נקבר בבית-הקברות בסנהדריה בירושלים. הניח אחריו אישה ושני ילדים, הורים וגם סבא בן 100. שלושה ימים לפני מותו השתתף בפיצוץ בית-קפה ערבי בדרך לירושלים אשר שרץ כנופיות ערביות עוינות ושימש עמדה לצלפים ערביים.

ביום י"ט באלול תשי"א (20.9.1951) הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר- הרצל בירושלים.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

כל הזכויות שמורות © 2009. מדינת ישראל, משרד הביטחון.

Copyright © 2009. The State of Israel, Ministry of Defense. All rights Reserved.

יצחק תפוחי

יצחק נולד בביאליסטוק (פולין). למד בחדר ובישיבה. עלה לארץ בשנת 1925 ועבד בבנין. אחר כך היה מנהל עבודה ב"סולל בונה". היה מפקד ומדריך בהגנה מראשית ימיו בארץ. מסכת חייו כולה היתה עבודה והגנה, כפי שהתבטא באחד ממכתביו להוריו: "היום לי לעבודה והלילה למשמר". במאורעות תרפ"ט השתתף בהגנת העיר העתיקה בירושלים. התגייס לנוטרות והיה מפקד עטרות ונוה יעקב. במאורעות תרצ"ו קיבל דרגת סמל במשטרת הישובים, אך הורד אחר כך לדרגת רב טוראי משנתפס על ידי קצין בריטי עוסק בפעולות ההגנה. בעיצומם של המאורעות הועבר למוצא ונתמנה למנהל עבודה ב"סולל בונה". מסור לתפקידיו ונאמן לחבריו. בימים הקשים ביותר במוצא ליווה אותו חיוכו. באחת ההתקפות על מוצא התנדב לשאת אלונקה של חבר שנפצע. נפגע והוציא את נשמתו ביום שבת, ט' באדר ב' תש"ח (20.3.1948). הניח אשה ושני ילדים. אחרי נפלו הוענקה לו דרגת סגן - משנה.

יצחק תפוחי

ל ד מ ו ת ו

כשעלה אחי יצחק בשנת תרפ"ה לארץ התחילה אצלו תקופת חיים חדשה. עול הגלות נשאר מאחרי גבו, וגדולה היתה שאיפתו להתחיל בחיים עצמאיים. ראשית דרכו היתה בירושלים. הוא מתחיל לעבוד, מרויח את לחמו בכבוד, מתאקלם בסביבה החדשה.

כיצד מצא את דרכו להגנה - זה סודו הגדול, שירד אתו אלי קבר. כל פעולותיו היו עוטות סודיות, אך ידוע כי בכל מקום אליו בא מצא נתיבות ללבות חבריו. בלב ונפש שירת את הארגון בעל הרעיון הגדול.

בשנת תרפ"ט היה יצחק נע ונד בחיפוש עבודות. אחת התחנות שלו היתה זכרון - יעקב. משהתחיל בסוף אותה שנה נחשול של פרעות בא אלי יצחק ליטול ממני ברכת פרידה.

"אני מוכרח לנסוע לחיפה", אמר ובלי לתת נימוקים מדוע ולמה נסע באותו ערב לחיפה. היתה זו למעשה הרכבת האחרונה באותם ימים, וברכבת היו, יחד עם יצחק, רק שלושה יהודים.

יצחק תפוחי

משהגיעו השלושה לחיפה לא הרשה להם מנהל התחנה להמשיך בדרכם, שכן הסביבה רחשה המוני ערבים. אך השלישיה החליטה להבקיע לעצמה דרך בכוחותיה היא על מנת להגיע להדר כרמל. אחד מן השלושה שילם בחייו, שני נפצע קשה. יצחק סיפר אחר כך כיצד התערב בין המוני הערבים, והמשיך דרכו בבחינת "רואה ואינו נראה", עד שהגיע לחיפה. בדרך כלל לא הרבה יצחק דברים על עינינים שהשתיקה יפה להם.

מאורעות תרצ"ו מצאו את יצחק בחיפה. אם כי התחיל לבסס שם את חייו הוא נשמע לפקודה ועבר לירושלים. שם הסתדר בנוטרות, ומאחר שהכיר יפה את העיר, סביבתה ואנשיה מצא לעצמו כר נרחב לפעולה. הפעולות שונות היו: גיוס אנשים, הדרכתם הרוחנית והמקצועית ועוד. תצוין כאן פעולתו הנועזת, בה ניתק את קו השידור בשעת הקראת "הספר הלבן" בתרגומו העברי "בקול ירושלים". יצחק נעשה אחראי לתחנת הנוטרים; אחד מתפקידיו היה

יצחק תפוחי

"להיות בסדר" עם הממשלה המנדטורית, ובו בזמן לבצע את מה שנחוץ לטובת ההגנה, ארגונה וביסוסה. את כל הפרטים האלה ליקטתי במשך הזמן משיחות בודדות וחסופות, שכן היה מגלה בדבריו טפח ומכסה טפחים.

במשך הזמן הסתדר יצחק בחיים. נשא אשה וגם ילדים נולדו לו. אך דרכו ויחסיו עם ההגנה לא השתנו. הוא הוסיף להיות אותו נאמן ונשמע לפקודה.

שנת תש"ח הגיעה. המאורעות שטפו במהירות. ההורים הגרים בחדרה מבקשים מבנם לבוא אליהם לביקור. במכתבו הוא משיב להם: "בזמן כזה אינני יכול לעזוב את המקום. אחריות גדולה מוטלת עלי... מי יודע אם נתראה עוד".

כמה ימים לפני נפלו נתגאלו בגדיו בגוויות חבר לקרב. כאשר כיבסה אשתו את בגדיו אמר לה: "אין זו כביסה; דם קדוש הוא זה, דמו של חבר שחירף את נפשו למען גאולת ישראל".

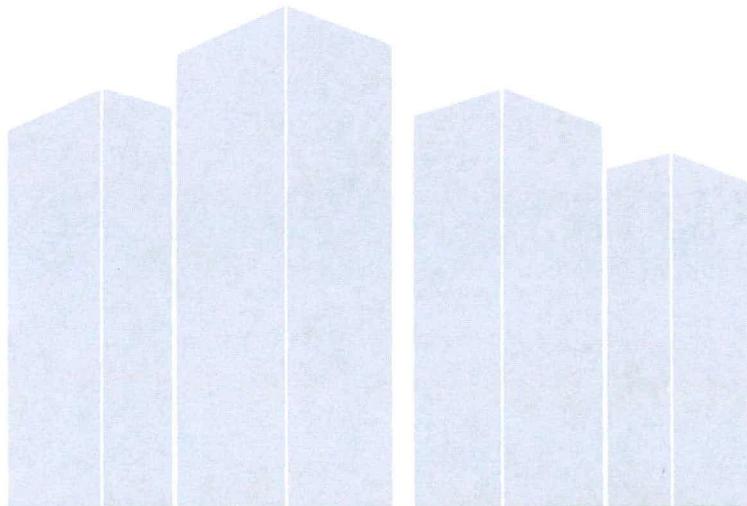
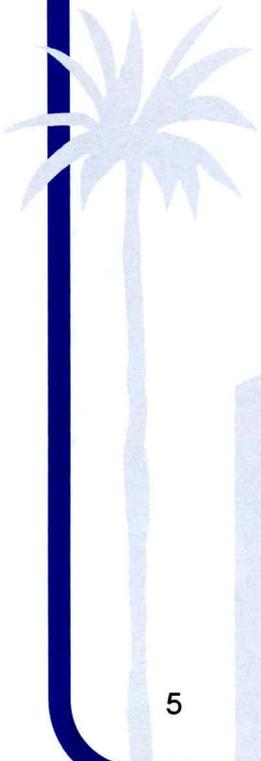
"מי יודע אם נתראה עוד". - כך סיים את מכתבו; כאילו ידע

יצחק תפוחי

לבו את שניבא...

אחיו יעקב

יצחק תפוחי

לפני מבצע "נחשון"

במזרח, באיזור הקסטל, פעל עבדול קאדר אל-חוסייני, שהובהל ארצה מביקור בארץ שכנה, לפקד אישי על הפעולה. סביבו נתלכדו אלפי לוחמים, מיעוטם לוחמים סדירים-למחצה בשירות מלא, ומרביתם בני כפרים שנענו לקריאת מנהיגם. בשעה שיצאה לדרכה שיירת "נחשון" הראשונה, נכבש על ידיהם משק הילדים במוצא. בו ביום נאלצו לסגת מאחד ממשלטי הקסטל; הר הקסטל עצמו הותקף ב-7 לחודש לפנות ערב. מפקד מבצע "נחשון" קיבל את הפיקוד גם על גזרה זו, שכן נתברר שמעתה עברה לכאן נקודת-הכובד. שעות מעטות לאחר התקפתם הראשונה ערכו הערבים - בניגוד להרגלם עד כה - התקפת ליל על ההר אשר הביאה אותם עד כדי פסיעות מועטות מעמדת הפיקוד. הם נהדפו. השחר החל עולה, והנה שלוש דמויות מתגלות לעיני הרס"פ של היחידה שלנו, שהיה שוכב וסטן בידו, על גזוזטרת עמדת-הפיקוד. הרס"פ חשב כי תגבורת היא והזמינם להתקרב: "בואו, יא ג'מאעה!" אחד משלושה אשר

יצחק תפוחי

שחשבו לאנגלי, וקרא אליו: "הלו, בויס." משעמד על טעותו
ציוה הערבי: "הנדס אפ!" אך צרור מן הסטן הפילו. לאחר
מכן נתברר, מעל לכל ספק, לפי התעודות שנמצאו בכיסו, כי
היה זה עבד אל קאדר, קרובו של המופתי, ומפקד הכוחות
הערביים שבאיזור ירושלים. מות מפקדם עורר בלוחמים
הערביים חמת-זעם וההתקפה שהחלה שעות מועטות לאחר מכן
עלתה בעצמתה על כל הקודמות לה. יחידת החי"ש שבמקום, אשר
עמדה בקרבות בלתי פוסקים קרוב לשבוע, התמוטטה והחלה
נסוגה ללא סדר, חלקה ליכוון ארזה וחלקה לכיוון הכביש
לקרית-ענבים. בין החללים שהותירה מאחוריה היה גם הרס"פ
שהפיל את המפקד הערבי. יחידת פלמ"ח שחשה לעזרה הגיעה
כשפלוגת החי"ש כבר היתה בנסיגתה. מפקד היחידה נהרג
ויחידתו נסוגה באבידות נוספות.

יד לבנים - חדרה

יצחק תפוחי
בן שרה ודוד תפוחי

תרס"ו
ט' באדר ב' תש"ח 20/03/48

נולד ביום
נפל ביום